

Repertoriul jurisprudenței

HOTĂRÂREA TRIBUNALULUI (Camera a treia)

10 mai 2016*

„Ajutoare de stat — Energie din surse regenerabile — Ajutoare acordate prin anumite dispoziții ale Legii germane privind sursele de energie regenerabile, modificată (Legea EEG din 2012) — Ajutor în favoarea energiei electrice din surse regenerabile și contribuție EEG redusă pentru marii consumatori de energie — Decizie prin care ajutoarele sunt declarate în parte incompatibile cu piața internă — Noțiunea de ajutor de stat — Avantaj — Resurse de stat”

În cauza T-47/15,

Republica Federală Germania, reprezentată inițial de T. Henze și de K. Petersen și ulterior de T. Henze și de K. Stranz, în calitate de agenți, asistați de T. Lübbig, avocat,

reclamantă,

împotriva

Comisiei Europene, reprezentată inițial de T. Maxian Rusche și de R. Sauer și ulterior de T. Maxian Rusche și de K. Herrmann, în calitate de agenți,

pârâtă,

având ca obiect o cerere întemeiată pe articolul 263 TFUE și prin care se urmărește anularea Deciziei (UE) 2015/1585 a Comisiei din 25 noiembrie 2014 privind schema de ajutoare de stat SA.33995 (2013/C) (ex 2013/NN) [pusă în aplicare de Germania în sprijinul energiei electrice din surse regenerabile și al utilizatorilor mari consumatori de energie] (JO 2015, L 250, p. 122),

TRIBUNALUL (Camera a treia),

compus din domnii S. Papasavvas (raportor), președinte, E. Bieliūnas și I. S. Forrester, judecători,

grefier: doamna S. Bukšek Tomac, administrator,

având în vedere faza scrisă a procedurii și în urma ședinței din 21 ianuarie 2016,

pronunță prezenta

* Limba de procedură: germana.

Hotărâre

Istoricul cauzei

- 1 În decembrie 2011, Bund der Energieverbraucher (Asociația germană a consumatorilor de energie electrică) a depus o plângere la Comisia Europeană, în care a susținut că anumite măsuri prevăzute de Gesetz zur Neuregelung des Rechtsrahmens für die Förderung der Stromerzeugung aus Erneuerbaren Energien (Legea privind noua reglementare a cadrului juridic pentru promovarea energiei electrice din surse regenerabile) din 28 iulie 2011 (BGBl. 2011 I, p. 1634, denumită în continuare „EEG din 2012”), care urma să intre în vigoare la 1 ianuarie 2012, instituie ajutoare incompatibile cu piața internă.

Măsurile în cauză

- 2 EEG din 2012 are drept obiect protejarea climatului și a mediului, asigurând dezvoltarea durabilă a aprovizionării cu energie, reducând costul acesteia pentru economia germană, economisind sursele de energie fosile și dezvoltând tehnologiile de producție a energiei electrice din surse de energie regenerabile și din gaze de mină (denumită în continuare „energie electrică EEG”). În acest scop, urmărește în special să majoreze proporția de energii regenerabile în aprovizionarea cu energie electrică până la un minimum de 35 % în 2020, apoi, pe niveluri succesive, până la un minimum de 80 % în 2050 (articolul 1 din EEG din 2012).
- 3 În acest cadru, EEG din 2012 prevede în special un sistem de sprijin al producătorilor de energie electrică EEG (articolul 2 din EEG din 2012), ale cărui caracteristici principale sunt descrise în continuare.
- 4 În primul rând, operatorii rețelelor de toate nivelurile de tensiune (denumiți în continuare „OR”) care asigură aprovizionarea generală cu energie electrică sunt obligați mai întâi să racordeze la rețeaua lor instalațiile care produc energie electrică EEG din perimetrul lor de activitate (articolele 5-7 din EEG din 2012), în al doilea rând, să injecteze această energie electrică în rețeaua lor, să o transporte și să o distribuie în mod prioritar (articolele 8-12 din EEG din 2012) și, în al treilea rând, să plătească operatorilor acestor instalații o remunerație calculată în funcție de tarifele stabilite prin lege, având în vedere natura energiei electrice în cauză și puterea specificată sau instalată a instalației respective (articolele 16-33 din EEG din 2012). Alternativ, operatorii instalațiilor care produc energie electrică EEG au dreptul, pe de o parte, să comercializeze toată această energie electrică sau o parte din ea direct terților și, pe de altă parte, să solicite ca OR la care a fost racordată o instalație, în lipsa unei astfel de comercializări directe, să le plătească o primă la valoarea de piață, calculată pe baza cuantumului remunerației care ar fi fost datorată în caz de racordare (articolele 33a-33i din EEG din 2012). În practică, nu se contestă că aceste obligații revin în principal operatorilor de rețele de distribuție locală de joasă sau de medie tensiune (denumiți în continuare „ORD”).
- 5 În al doilea rând, ORD sunt obligați să transmită energia electrică EEG către operatorii de rețele de transport interregional de înaltă și de foarte înaltă tensiune aflați în amonte (denumiți în continuare „OTS”) (articolul 34 din EEG din 2012). În schimbul acestei obligații, OTS sunt obligați să plătească ORD echivalentul remunerațiilor și al primelor de piață plătite de aceștia din urmă operatorilor instalațiilor (articolul 35 din EEG din 2012).
- 6 În al treilea rând, EEG din 2012 prevede așa-numitul mecanism de „compensare la nivel federal” a cantităților de energie electrică EEG pe care le injectează fiecare OTS în rețeaua sa, pe de o parte, și a sumelor plătite în contrapartidă către ORD, pe de altă parte (articolul 36 din EEG din 2012). În practică, fiecare OTS care a injectat și a plătit o cantitate de energie electrică EEG superioară celei livrate de furnizorii de energie electrică clienților finali situați în zona sa se poate prevala, față de alți OTS, de un drept de compensare corespunzător acestei diferențe. Din anii 2009-2010, compensarea

menționată nu se mai operează sub formă reală (schimb de fluxuri de energie electrică EEG), ci sub formă financiară (compensarea costurilor aferente). Trei dintre cei patru OTS vizați de acest dispozitiv de compensare sunt întreprinderi private (Amprion GmbH, TenneT TSO GmbH și 50Hertz Transmission GmbH), iar al patrulea este o întreprindere publică (Transnet BW GmbH).

- 7 În al patrulea rând, OTS sunt obligați să comercializeze energia electrică EEG pe care o injectează în rețeaua lor pe piața spot a bursei de energie electrică (articolul 37 alineatul 1 din EEG din 2012). Dacă prețul obținut astfel nu le permite să acopere sarcina financiară pe care le-o impune obligația legală de a plăti această energie electrică la tarifele stabilite prin lege, au dreptul de a solicita, în condițiile stabilite de autoritatea de reglementare, ca furnizorii care aprovizionează clienții finali să le plătească diferența proporțional cu cantitățile vândute. Acest mecanism este denumit „contribuție EEG” (articolul 37 alineatul 2 din EEG din 2012). Quantumul contribuției EEG poate fi însă redus cu 2 eurocenți per kilowatt-oră (KWh) în anumite cazuri (articolul 39 din EEG din 2012). Pentru a beneficia de o astfel de reducere, calificată de EEG din 2012 drept „reducere a contribuției EEG”, dar cunoscută și drept „privilegiu pentru energia electrică ecologică”, furnizorii de energie electrică trebuie să demonstreze în special, mai întâi, că minimum 50 % din energia electrică pe care o livrează clienților lor este energie electrică EEG, apoi, că minimum 20 % din aceasta provine din energie eoliană sau din energia radiantă solară și, în cele din urmă, că aceasta face obiectul unei comercializări directe către clienții lor.
- 8 Modalitățile de contribuție EEG au fost precizate, în special, prin Verordnung zur Weiterentwicklung des bundesweiten Ausgleichsmechanismus (Regulamentul privind mecanismul de compensare) din 17 iulie 2009 (BGBl. 2009 I, p. 2101), astfel cum a fost modificată prin articolul 2 din Gesetz zur Änderung des Rechtsrahmens für Strom aus solarer Strahlungsenergie und zu weiteren Änderungen im Recht der erneuerbaren Energien (Legea de modificare a cadrului juridic aplicabil energiei solare și de modificare a Legii privind energiile regenerabile) din 17 august 2012 (BGBl. 2012 I, p. 1754), precum și prin Verordnung zur Ausführung der Verordnung zur Weiterentwicklung des bundesweiten Ausgleichsmechanismus (Regulamentul de aplicare a Regulamentului privind mecanismul de compensare) din 22 februarie 2010 (BGBl. 2010 I, p. 134), astfel cum a fost modificată prin Zweite Verordnung zur Änderung der Ausgleichsmechanismus-Ausführungsverordnung (Al doilea regulament de modificare a Regulamentului de aplicare privind mecanismul de compensare) din 19 februarie 2013 (BGBl. 2013 I, p. 310).
- 9 În al cincilea rând, este necontestat că, deși EEG din 2012 nu obligă furnizorii de energie electrică să includă contribuția EEG în prețul pentru clienții finali, nici nu le interzice aceasta. Este de asemenea necontestat că furnizorii, care sunt ei înșiși obligați să plătească această contribuție către OTS, includ în practică această cheltuială în prețul pentru clienți, astfel cum a confirmat de altfel Republica Federală Germania în ședință. Modalitățile potrivit cărora această contribuție trebuie menționată pe factura care le este adresată sunt prevăzute de EEG din 2012 (articolul 53 din EEG din 2012), precum și condițiile în care acești clienți trebuie informați cu privire la proporția de energii regenerabile, subvenționate potrivit Legii privind energiile regenerabile, care le este livrată (articolul 54 din EEG din 2012).
- 10 Pe de altă parte, EEG din 2012 prevede și un sistem de compensare special, în temeiul căruia Bundesamt für Wirtschaft und Ausfuhrkontrolle (Oficiul Federal al Economiei și al Controlului Exporturilor, denumit în continuare „BAFA”) stabilește anual un plafon al proporției din contribuția EEG care poate fi inclusă de furnizorii de energie electrică în prețurile pentru două categorii determinate de clienți, respectiv, pe de o parte, „marii consumatori de energie electrică din industria producătoare” (denumiți în continuare „MCE”) și, pe de altă parte, „întreprinderile feroviare”, în urma unei cereri care trebuie prezentată de aceștia din urmă anterior datei de 30 iunie a anului anterior, în scopul reducerii costurilor cu energia electrică și, astfel, al păstrării competitivității lor (articolul 40 din EEG din 2012).

- 11 EEG din 2012 precizează condițiile care dau dreptul la participarea la acest sistem, procedura care trebuie urmată de întreprinderile admisibile, modalitățile de determinare a plafonului de la caz la caz și efectele deciziilor adoptate cu privire la acesta de către BAFA (articolele 41-44 din EEG din 2012). EEG din 2012 prevede în special că, pentru întreprinderile din industria producătoare ale căror costuri cu consumul de energie electrică reprezintă cel puțin 14 % din valoarea lor adăugată brută și al căror consum este de cel puțin 1 gigawatt-oră (GWh), această plafonare este stabilită la 10 % din contribuția EEG pentru proporția din consumul lor cuprinsă între 1 GWh și 10 GWh, la 1 % din această contribuție pentru proporția din consumul lor cuprinsă între 10 GWh și 100 GWh și la 0,05 eurocenți per KWh pentru ce depășește această valoare. EEG din 2012 prevede de asemenea că, pentru întreprinderile din industria producătoare ale căror costuri cu consumul de energie electrică reprezintă cel puțin 20 % din valoarea lor adăugată brută și al căror consum este de cel puțin 100 GWh, contribuția EEG este plafonată la 0,05 eurocenți de la primul KWh. Pe de altă parte, EEG din 2012 precizează că furnizorii de energie electrică trebuie să informeze întreprinderile care beneficiază de un aviz de plafonare a contribuției EEG, mai întâi, în legătură cu partea din energiile regenerabile care beneficiază de un ajutor în temeiul Legii privind energiile regenerabile care le este livrată, în al doilea rând, în legătură cu alcătuirea pachetului lor energetic global și, în al treilea rând, pentru întreprinderile privilegiate în temeiul Legii privind energiile regenerabile, în legătură cu alcătuirea pachetului energetic care le este furnizat (articolul 54 din EEG din 2012).
- 12 În al șaselea rând, EEG din 2012 impune un ansamblu de obligații de informare și de publicare operatorilor instalațiilor, OR și furnizorilor de energie electrică, în special față de OTS și de Bundesnetzagentur (Agenția Federală a Rețelelor, denumită în continuare „BNetzA”), la care se adaugă o serie de obligații de transparență care revin în mod special OTS (articolele 45-51 din EEG din 2012). Legea menționată precizează de asemenea competențele de supraveghere și de control de care dispune BNetzA față de ORD și de OTS (articolul 61 din EEG din 2012).

Decizia de inițiere a procedurii

- 13 Prin scrisoarea din 18 decembrie 2013, Comisia a informat autoritățile germane că a decis să inițieze procedura oficială de investigare cu privire la măsurile cuprinse în EEG din 2012 și puse în aplicare sub forma unui ajutor în favoarea energiei electrice cu origini regenerabile și a marilor consumatori de energie.
- 14 Prin cererea introductivă depusă la grefa Tribunalului la 28 februarie 2014, Republica Federală Germania a introdus o acțiune în anulare împotriva deciziei de inițiere a procedurii, acțiune în legătură cu care s-a desistat prin scrisoarea din 28 aprilie 2015.
- 15 Prin Ordonanța din 8 iunie 2015, președintele Camerei a treia a Tribunalului a dispus radierea cauzei din registrul Tribunalului (Germania/Comisia, T-134/14, nepublicată, EU:T:2015:392).

Decizia atacată

- 16 La 25 noiembrie 2014, Comisia a adoptat Decizia (UE) 2015/1585 privind schema de ajutoare de stat SA.33995 (2013/C) (ex 2013/NN) [pusă în aplicare de Germania în sprijinul energiei electrice din surse regenerabile și al utilizatorilor mari consumatori de energie] (JO 2015, L 250, p. 122, denumită în continuare „decizia atacată”).
- 17 Pe de o parte, Comisia a considerat că tarifele fixe și primele de piață, care garantează producătorilor de energie electrică EEG un preț pentru energia electrică pe care o produc mai ridicat decât prețul pieței, constituie un ajutor de stat compatibil cu piața internă. Pe de altă parte, Comisia a apreciat că reducerea contribuției EEG pentru anumiți mari consumatori de energie constituie de asemenea un ajutor de stat, a cărui compatibilitate cu piața internă nu este recunoscută decât în cazul în care face parte din anumite categorii.

18 Dispozitivul deciziei atacate are următorul cuprins:

„Articolul 1

Ajutorul de stat pentru sprijinul producției de energie electrică din surse de energie regenerabile și din gaz de mină, inclusiv mecanismul de finanțare, acordat în temeiul Erneuerbare-Energien-Gesetz 2012 [...], pus în aplicare în mod ilegal de Republica Federală Germania cu încălcarea articolului 108 alineatul (3) [TFUE], este compatibil cu piața internă sub rezerva punerii în aplicare de către Republica Federală Germania a angajamentului prevăzut în anexa I.

[...]

Articolul 3

(1) Ajutorul de stat constând în reducerea suprataxei pentru finanțarea sprijinului pentru energia electrică din surse regenerabile [...] în anii 2013 și 2014 pentru utilizatorii mari consumatori de energie [...], pus în aplicare în mod ilegal de Republica Federală Germania cu încălcarea articolului 108 alineatul (3) [TFUE], este compatibil cu piața internă în cazul în care acesta se încadrează în una dintre cele patru categorii prevăzute la prezentul alineat.

În cazul în care a fost acordat un ajutor de stat unei întreprinderi care aparține unuia dintre sectoarele enumerate în anexa 3 la Orientările privind ajutorul de stat pentru protecția mediului și energia pentru perioada 2014-2020 [...], acesta este compatibil cu piața internă dacă întreprinderea a plătit cel puțin 15 % din costurile suplimentare suportate de furnizorii de energie electrică ca urmare a obligației de a cumpăra energie din surse regenerabile, costurile fiind ulterior transferate clienților acestora. În cazul în care întreprinderea a plătit mai puțin decât 15 % din respectivele costuri suplimentare, ajutorul de stat este compatibil, cu toate acestea, dacă întreprinderea a plătit o sumă care corespunde unui procent de cel puțin 4 % din valoarea adăugată brută sau de cel puțin 0,5 % din valoarea adăugată brută în cazul întreprinderilor cu o intensitate electrică de cel puțin 20 %.

În cazul în care ajutorul de stat a fost acordat unei întreprinderi care nu aparține unuia dintre sectoarele menționate în anexa 3 la orientările din 2014, dar care a avut o intensitate electrică de cel puțin 20 % în 2012 și care făcea parte, în anul respectiv, dintr-un sector cu o intensitate a schimburilor comerciale de cel puțin 4 % la nivelul Uniunii Europene, ajutorul este compatibil cu piața internă dacă întreprinderea plătește cel puțin 15 % din costurile suplimentare suportate de furnizorii de energie electrică ca urmare a obligației de a cumpăra energie din surse regenerabile, costurile fiind ulterior transferate consumatorilor de energie electrică. În cazul în care întreprinderea a plătit mai puțin decât 15 % din respectivele costuri suplimentare, ajutorul de stat este compatibil, cu toate acestea, dacă întreprinderea a plătit o sumă care corespunde unui procent de cel puțin 4 % din valoarea adăugată brută sau de cel puțin 0,5 % din valoarea adăugată brută în cazul întreprinderilor cu o intensitate electrică de cel puțin 20 %.

În cazul în care ajutorul de stat a fost acordat unei întreprinderi eligibile pentru ajutor de stat compatibil în temeiul celui de al doilea sau al treilea paragraf, dar valoarea contribuției EEG achitată de întreprinderea respectivă nu atinge nivelul prevăzut la paragrafele respective, următoarele părți ale ajutoarelor sunt compatibile:

- (a) pentru 2013, partea din ajutor care depășește 125 % din suprataxa plătită efectiv de întreprindere în 2013;
- (b) pentru 2014, partea din ajutor care depășește 150 % din suprataxa plătită efectiv de întreprindere în 2013;

În cazul în care ajutorul de stat a fost acordat unei întreprinderi care nu este eligibilă pentru ajutor de stat compatibil în temeiul celui de al doilea sau al treilea paragraf și dacă întreprinderea respectivă a plătit mai puțin de 20 % din costurile suplimentare ale suprataxei fără reducere, următoarele părți din ajutor sunt compatibile:

- (a) pentru 2013, partea din ajutor care depășește 125 % din suprataxa plătită efectiv de întreprindere în 2013;
 - (b) pentru 2014, partea din ajutor care depășește 150 % din suprataxa plătită efectiv de întreprindere în 2013;
- (2) Orice ajutor de stat care nu este reglementat de alineatul (1) este incompatibil cu piața internă.”

Procedura și concluziile părților

- 19 Prin cererea introductivă depusă la grefa Tribunalului la 2 februarie 2015, Republica Federală Germania a introdus prezenta acțiune.
- 20 Republica Federală Germania solicită Tribunalului:
 - anularea deciziei atacate;
 - obligarea Comisiei la plata cheltuielilor de judecată.
- 21 Comisia solicită Tribunalului:
 - respingerea acțiunii;
 - obligarea Republicii Federale Germania la plata cheltuielilor de judecată.

În drept

- 22 În susținerea acțiunii, Republica Federală Germania invocă trei motive, întemeiate, în esență, primul, pe erori vădite de apreciere în evaluarea faptelor, al doilea, pe lipsa unui avantaj legat de sistemul de compensare special și al treilea, pe lipsa unui avantaj finanțat prin intermediul resurselor de stat.

Cu privire la primul motiv, întemeiat pe erorile vădite de apreciere în evaluarea faptelor

Cu privire la admisibilitate

- 23 Fără a invoca în mod formal o excepție de inadmisibilitate în temeiul articolului 130 din Regulamentul de procedură al Tribunalului, Comisia susține, cu titlu principal, că primul motiv este inadmisibil, în esență, pentru motivul că este incomprehensibil.
- 24 Astfel, Comisia susține că, în descrierea făcută obiectului motivului, Republica Federală Germania îi reproșează în mod general că a încălcat în mod vădit diferite forme de acțiune ale statului, acest reproș fiind, în opinia sa, incomprehensibil. Aceasta adaugă că nu revine Tribunalului atribuția de a reinterpreta o argumentație incomprehensibilă din cererea introductivă astfel încât să îi dea un sens.

- 25 În această privință, trebuie amintit că, potrivit articolului 21 primul paragraf din Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene, aplicabil procedurii desfășurate la Tribunal în temeiul articolului 53 primul paragraf din același statut, și potrivit articolului 76 litera (d) din Regulamentul de procedură, cererea introductivă trebuie să cuprindă obiectul litigiului și o expunere sumară a motivelor invocate. Independent de orice chestiune de terminologie, această mențiune trebuie să fie suficient de clară și de precisă pentru a permite pârâtului să își pregătească apărarea, iar Tribunalului să se pronunțe asupra acțiunii, dacă este cazul, fără să se bazeze pe alte informații. Pentru a garanta securitatea juridică și o bună administrare a justiției, este necesar, pentru ca o acțiune să fie admisibilă din perspectiva dispozițiilor sus-menționate, ca elementele esențiale de fapt și de drept pe care aceasta se întemeiază să rezulte, cel puțin în mod sumar, dar într-un mod coerent și comprehensibil, chiar din cerere (a se vedea Ordonanța din 28 aprilie 1993, De Hoe/Comisia, T-85/92, EU:T:1993:39, punctul 20 și jurisprudența citată).
- 26 În special, deși trebuie să se admită, pe de o parte, că enunțarea motivelor acțiunii nu este legată de terminologia și de enumerarea din Regulamentul de procedură și, pe de altă parte, că, dacă prezentarea acestor motive poate fi suficientă prin esența lor mai degrabă decât prin calificarea lor legală, aceasta se întâmplă totuși cu condiția ca motivele menționate să reiasă din cererea introductivă cu suficientă claritate. În plus, simpla enunțare abstractă a motivelor în cererea introductivă nu îndeplinește cerințele din Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene și din Regulamentul de procedură, iar expresia „expunere sumară a motivelor” folosită în aceste texte înseamnă că cererea introductivă trebuie să explice în ce constă motivul pe care se întemeiază acțiunea (a se vedea Ordonanța din 28 aprilie 1993, De Hoe/Comisia, T-85/92, EU:T:1993:39, punctul 21 și jurisprudența citată).
- 27 În speță, reiese din cererea introductivă că obiectul primului motiv este clar definit în măsura în care se urmărește prin el obținerea anulării deciziei atacate și că acesta se întemeiază pe erori vădite de apreciere în evaluarea faptelor și a rolului statului în funcționarea EEG din 2012. Astfel, reiese din cererea introductivă că, prin acest motiv, Republica Federală Germania consideră, în esență, că decizia atacată este afectată de o încălcare a articolului 107 alineatul (1) TFUE, astfel încât acest motiv de drept reiese din cererea introductivă cu suficientă claritate.
- 28 Rezultă că această cauză de inadmisibilitate trebuie respinsă ca nefondată.

Cu privire la fond

- 29 Republica Federală Germania consideră, în esență, că decizia atacată este afectată de o încălcare a articolului 107 alineatul (1) TFUE, întrucât Comisia ar fi săvârșit diferite erori vădite de apreciere în evaluarea rolului statului în funcționarea EEG din 2012. În această privință, Republica Federală Germania susține că statul nu exercită un rol special și nu intervine în funcționarea EEG din 2012.
- 30 În primul rând, în ceea ce privește părțile care intervin în sistemul EEG din 2012, Republica Federală Germania arată, în primul rând, că numai subiectele de drept privat participă la mecanismele EEG din 2012, în al doilea rând, că legea menționată este aplicabilă fără distincție atât operatorilor rețelilor și furnizorilor publici de energie electrică, cât și omologilor lor privați, în al treilea rând, că niciunei întreprinderi individuale nu i s-au atribuit misiuni speciale prin EEG din 2012 sau prin regulamentele sale de aplicare, ci numai tuturor OTS împreună și, în al patrulea rând, că organismele de stat cărora li s-au conferit prerogative de către EEG din 2012 au drept unică misiune controlul legalității și al bunei funcționări a mecanismelor stabilite, fără a avea vreun impact asupra originii și utilizării resurselor generate.
- 31 În al doilea rând, în ceea ce privește fluxurile financiare generate de funcționarea EEG din 2012, Republica Federală Germania susține că acestea nu sunt nici impuse, nici controlate de stat. În susținerea acestei pretenții, ea susține că, pe de o parte, EEG din 2012 este un sistem de stabilire a

prețurilor pentru producerea de energie electrică din surse de energie regenerabile, care nu ar permite statului să stabilească cuantumul contribuției EEG, care ar fi determinată de părți în cadrul libertății lor contractuale și că, pe de altă parte, punerea în aplicare a dreptului la plată, între particulari, care decurge din mecanismele EEG din 2012, nu ar fi nicidecum asigurată de organisme statale și, în caz de litigiu, ar fi de competența instanțelor civile.

- 32 În al treilea rând, Republica Federală Germania arată că, în ceea ce privește rolul administrației în sistemul de compensare special prevăzut de EEG din 2012, atribuțiile BAFA se limitează la statuarea cu privire la cererile de stabilire a plafonului care îi sunt prezentate și la adoptarea, în cadrul unei competențe nediscreționare care nu îi lasă nicio marjă de apreciere, a unei decizii care s-ar limita să constate că, dacă este cazul, condițiile necesare pentru obținerea dreptului de stabilire a plafonului sunt îndeplinite. Astfel, BAFA nu ar dispune nici în mod direct de fluxuri financiare determinate de funcționarea EEG din 2012, nici de acces la aceste fluxuri, nici de mijloace de a le controla.
- 33 În această privință, trebuie amintit cu titlu introductiv că articolul 107 alineatul (1) TFUE declară incompatibile cu piața internă ajutoarele acordate de state sau prin intermediul resurselor de stat, sub orice formă, care denaturează sau amenință să denatureze concurența prin favorizarea anumitor întreprinderi sau a producerii anumitor bunuri, în măsura în care acestea afectează schimburile comerciale dintre statele membre.
- 34 Articolul 107 alineatul (1) TFUE supune această incompatibilitate verificării a patru condiții. În primul rând, trebuie să fie vorba despre o intervenție a statului sau prin intermediul resurselor de stat. În al doilea rând, această intervenție trebuie să fie susceptibilă să afecteze schimburile comerciale dintre statele membre. În al treilea rând, ea trebuie să acorde un avantaj beneficiarului său. În al patrulea rând, trebuie să denatureze sau să amenințe să denatureze concurența (a se vedea Hotărârea din 15 iunie 2004, *Pearle și alții*, C-345/02, EU:C:2004:448, punctul 33 și jurisprudența citată).
- 35 În ceea ce privește prima dintre aceste condiții, dintr-o jurisprudență constantă rezultă că numai avantajele acordate direct sau indirect prin intermediul resurselor de stat sunt considerate ajutoare în sensul articolului 107 alineatul (1) TFUE. Astfel, distincția stabilită în această dispoziție între „ajutoarele acordate de state” și ajutoarele acordate „prin intermediul resurselor de stat” nu presupune că toate avantajele acordate de un stat constituie ajutoare, fie că sunt, fie că nu sunt finanțate prin intermediul resurselor de stat, ci vizează doar includerea în această noțiune a avantajelor care sunt acordate direct de stat, precum și a celor care sunt acordate prin intermediul unui organism public sau privat, desemnat sau înființat de acest stat (a se vedea Hotărârea din 13 martie 2001, *PreussenElektra*, C-379/98, EU:C:2001:160, punctul 58 și jurisprudența citată). Astfel, interdicția prevăzută la articolul 107 alineatul (1) TFUE poate, în principiu, să cuprindă și ajutoare acordate de organisme publice sau private înființate sau desemnate de stat în vederea gestionării ajutorului (a se vedea în acest sens Hotărârea din 15 iunie 2004, *Pearle și alții*, C-345/02, EU:C:2004:448, punctul 34 și jurisprudența citată).
- 36 Totuși, pentru ca avantajele să poată fi calificate drept ajutoare în sensul articolului 107 alineatul (1) TFUE, acestea trebuie, desigur, pe de o parte, să fie acordate direct sau indirect prin intermediul resurselor de stat și, pe de altă parte, să fie imputabile statului (a se vedea Hotărârea din 15 iulie 2004, *Pearle și alții*, C-345/02, EU:C:2004:448, punctul 35 și jurisprudența citată). Astfel, reiese din jurisprudență că este vorba despre condiții distincte și cumulative (a se vedea Hotărârea din 5 aprilie 2006, *Deutsche Bahn/Comisia*, T-351/02, EU:T:2006:104, punctul 103 și jurisprudența citată).
- 37 În ceea ce privește condiția privind imputabilitatea măsurii, trebuie amintit că, potrivit jurisprudenței constante, este necesar să se analizeze dacă autoritățile publice trebuie considerate ca fiind implicate în adoptarea acestei măsuri (a se vedea în acest sens Hotărârea din 19 decembrie 2013, *Association Vent De Colère! și alții*, C-262/12, EU:C:2013:851, punctul 17 și jurisprudența citată).

- 38 În speță, trebuie să se arate că, deși Republica Federală Germania susține că decizia atacată este afectată de aprecieri vădit eronate ale faptelor, argumentația din aceasta vizează exclusiv, în cadrul primului motiv, funcționarea EEG din 2012 și rolul statului în acest sistem.
- 39 Astfel, trebuie să se constate că, în susținerea primului motiv, Republica Federală Germania se limitează să explice funcționarea EEG din 2012 prin menționarea dispozițiilor legale, dar nu formulează niciun element concret care să permită să se constate o eroare de fapt în descrierea mecanismelor în cauză sau o eroare vădită de apreciere în analiza lor.
- 40 Pe de altă parte, în măsura în care, prin intermediul primului motiv, Republica Federală Germania repune în discuție imputabilitatea către stat a EEG din 2012, trebuie să se constate că mecanismele de sprijin și de compensare în discuție în prezenta cauză au fost instituite prin lege, în speță prin EEG din 2012, aspect recunoscut de altfel de Republica Federală Germania atunci când menționează, în cererea introductivă, un „cadru legal impus”. Prin urmare, aceste mecanisme trebuie considerate imputabile statului, în temeiul jurisprudenței citate la punctul 37 de mai sus.
- 41 În astfel de împrejurări, contrar susținerilor Republicii Federale Germania, nu este necesar să se procedeze la o analiză mai avansată a rolului statului în funcționarea EEG din 2012, această chestiune ținând de aprecierea condiției privind resursele de stat în sensul articolului 107 alineatul (1) TFUE, examinată în cadrul celui de al treilea motiv.
- 42 Prin urmare, primul motiv trebuie respins.

Cu privire la cel de al doilea motiv, întemeiat pe lipsa unui avantaj legat de sistemul de compensare special

- 43 Republica Federală Germania susține, în esență, că decizia atacată este afectată de o încălcare a articolului 107 alineatul (1) TFUE, întrucât Comisia a considerat în mod nejustificat că regimul de compensare special ar institui un avantaj în beneficiul MCE. Prezentul motiv se împarte în cinci aspecte.
- 44 Cu titlu introductiv, trebuie să se arate, astfel cum procedează Comisia în memoriul său în apărare, că textul celui de al doilea motiv invocat de Republica Federală Germania privește exclusiv însăși existența unui avantaj acordat MCE, în sensul articolului 107 alineatul (1) TFUE, legat numai de sistemul de compensare special, iar nu chestiunea selectivității unui astfel de avantaj și nici chiar pe cea a existenței unui avantaj selectiv legat de sistemul de sprijin, chestiuni care, de altfel, nu este necesar să fie examinate de Tribunal.
- 45 Pe de altă parte, Tribunalul consideră oportun să examineze, într-o primă etapă, primul, al doilea și al cincilea aspect împreună, în a doua etapă, al treilea aspect, iar în a treia etapă, al patrulea aspect.

Cu privire la primul, al doilea și al cincilea aspect

- 46 Prin intermediul primului aspect al celui de al doilea motiv, Republica Federală Germania susține că regimul de compensare special nu acordă un avantaj către MCE, ci urmărește să compenseze scăderea competitivității lor internaționale legate în special de faptul că cheltuielile de funcționare sunt net inferioare în alte țări ale Uniunii Europene, inclusiv în statele membre, unde există de asemenea o reducere a cheltuielilor de funcționare pentru MCE. Republica Federală Germania adaugă că, în statele terțe, deseori nu există cheltuieli de funcționare comparabile.
- 47 Prin intermediul celui de al doilea aspect al celui de al doilea motiv, Republica Federală Germania arată că un număr mare de sectoare cu intensitate energetică semnificativă, precum producția și prelucrarea cuprului, a oțelului, a aluminiului și industria petrolieră, sunt supuse unei presiuni concurențiale

internaționale foarte semnificative. Astfel, sistemul de compensare special nu ar aduce niciun avantaj, ci ar compensa un dezavantaj, întrucât, fără acest sistem, întreprinderile ale căror condiții de producție prezintă un consum energetic deosebit de important s-ar afla într-o situație de concurență foarte defavorabilă față de întreprinderile din același domeniu stabilite în alte state membre sau în state terțe.

- 48 Prin intermediul celui de al cincilea aspect al celui de al doilea motiv, Republica Federală Germania susține că regimul de compensare special se justifică în vederea păstrării competitivității întreprinderilor germane pentru condițiile de producție deosebit de energivore. În această perspectivă, sistemul de compensare special ar fi un instrument important pentru asigurarea acelorași condiții concurențiale întreprinderilor germane cu consum energetic mare și pentru a promova trecerea la o aprovizionare cu energie întemeiată pe surse regenerabile. În plus, Republica Federală Germania consideră că MCE favorizați de sistemul de compensare special, care trebuie să demonstreze în cadrul procedurii prevăzute la articolul 41 alineatul (1) punctul 2 din EEG din 2012 că au efectuat o certificare în cadrul căreia consumul lor de energie a fost identificat și evaluat, trebuie să efectueze numeroase eforturi pentru audit. Cerințele corespundente ar genera astfel costuri considerabile. Potrivit Republicii Federale Germania, o reducere mai mare a contribuției EEG în aceste cazuri constituie o compensare adecvată pentru eforturile de gestiune a resurselor energetice depuse de întreprinderile vizate.
- 49 În această privință, trebuie amintit că, potrivit unei jurisprudențe constante, noțiunea de ajutor este mai generală decât cea de subvenție, deoarece cuprinde nu doar prestații pozitive cum sunt subvențiile înseși, ci și intervenții ale statului care, sub diferite forme, diminuează costurile care grevează în mod normal bugetul unei întreprinderi și care, astfel, fără a fi subvenții în sensul strict al termenului, sunt de aceeași natură și au efecte identice (a se vedea Hotărârea din 7 martie 2012, *British Aggregates/Comisia*, T-210/02 RENV, EU:T:2012:110, punctul 46 și jurisprudența citată).
- 50 Pentru ca o măsură să fie calificată drept ajutor de stat, în sensul articolului 107 alineatul (1) TFUE, trebuie în special, pe de o parte, să presupună un avantaj care poate avea diferite forme (ajutor acordat „sub orice formă”) și, pe de altă parte, ca acest avantaj să decurgă, în mod direct sau indirect, din resurse publice (ajutor acordat „de state sau prin intermediul resurselor de stat”).
- 51 În lumina acestor condiții amintite trebuie să se verifice dacă plafonarea contribuției EEG acordate MCE implică în sine acordarea unui avantaj în sensul articolului 107 alineatul (1) TFUE către aceste MCE.
- 52 În speță, Comisia a arătat în considerentul (65) al deciziei atacate că articolele 40 și 41 din EEG din 2012 instituie o plafonare a contribuției EEG în beneficiul MCE și împiedică astfel OTS și furnizorii de energie electrică să recupereze costurile suplimentare aferente energiei electrice EEG de la MCE.
- 53 În această privință, trebuie să se constate, precum procedează Comisia în decizia atacată, că articolul 40 din EEG din 2012 stabilește principiul limitării cuantumului contribuției EEG care poate fi inclusă de furnizorii de energie electrică în prețul pentru marii consumatori de energie, prevăzând că, la cerere, BAFA emite un act administrativ care interzice furnizorului de energie electrică să includă totalitatea contribuției EEG în prețul pentru utilizatorul final atunci când acesta din urmă este MCE. Articolul 41 din EEG din 2012 condiționează, la rândul său, limitarea contribuției EEG la MCE de respectarea anumitor condiții, legate în principal de importanța consumului lor de energie.
- 54 Trebuie de asemenea să se sublinieze că niciun argument nu a fost formulat pentru contestarea acestei constatări, Republica Federală Germania recunoscând ea însăși că sistemul instituit prin aceste articole urmărește să limiteze sarcina financiară sporită care rezultă pentru MCE din sprijinul pentru producția de energie electrică EEG și, în consecință, reduce cheltuielile de funcționare efectuate în mod normal din bugetul lor.

- 55 Prin urmare, Comisia nu a săvârșit nicio eroare de drept atunci când a concluzionat în decizia atacată că sistemul de compensare special creat prin articolele 40 și 41 din EEG din 2012 liberează MCE de o cheltuială de funcționare pe care în mod normal ar trebui să o suporte și că, în consecință, a fost stabilită existența unui avantaj acordat MCE, care rezultă din simpla descriere a mecanismului instituit prin EEG din 2012.
- 56 Această concluzie nu este repusă în discuție de împrejurarea că, prin acest sistem de compensare special, Republica Federală Germania intenționează să compenseze un dezavantaj concurențial. În această privință, este suficient să se amintească faptul că, potrivit unei jurisprudențe consacrate, împrejurarea că un stat membru urmărește să apropie, prin măsuri unilaterale, condițiile de concurență care există într-un anumit sector economic de cele din alte state membre nu poate înlătura caracterul de ajutor al acestor măsuri (a se vedea Hotărârea din 3 martie 2005, Heiser, C-172/03, EU:C:2005:130, punctul 54 și jurisprudența citată).
- 57 Prin urmare, se impune să se înlătore primul, al doilea și al cincilea aspect al celui de al doilea motiv.

Cu privire la al treilea aspect

- 58 Prin cel de al treilea aspect al celui de al doilea motiv, Republica Federală Germania susține că, recurgând la sistemul de compensare special în vederea stabilirii plafonului contribuțiilor plătite de MCE, legiuitorul german intenționează doar să compenseze dezavantaje structurale, astfel încât ipoteza unui avantaj pare de la bun început exclusă. În această privință, Republica Federală Germania susține că Tribunalul a stabilit deja că compensarea dezavantajelor structurale nu este un avantaj în sensul definiției ajutorului care figurează la articolul 107 alineatul (1) TFUE.
- 59 În această privință, trebuie subliniat că, potrivit unei jurisprudențe constante, sunt considerate ajutoare de stat intervențiile care, sub orice formă, pot favoriza direct sau indirect întreprinderi sau care trebuie să fie considerate un avantaj economic pe care întreprinderea beneficiară nu l-ar fi putut obține în condiții de piață normale (a se vedea Hotărârea din 2 septembrie 2010, Comisia/Deutsche Post, C-399/08 P, EU:C:2010:481, punctul 40 și jurisprudența citată).
- 60 Trebuie amintit de asemenea că motivele care stau la baza unei măsuri de ajutor nu sunt suficiente pentru a exclude de la bun început calificarea drept ajutor, în sensul articolului 107 TFUE, a unei astfel de măsuri. Astfel, alineatul (1) al acestei dispoziții nu face distincție în funcție de cauzele sau de obiectivele intervențiilor statului, însă le definește în funcție de efecte (a se vedea Hotărârea din 9 iunie 2011, Comitato „Venezia vuole vivere” și alții/Comisia, C-71/09 P, C-73/09 P și C-76/09 P, EU:C:2011:368, punctul 94 și jurisprudența citată).
- 61 De la bun început, trebuie, așadar, să se considere că nu se poate evita calificarea drept ajutor de stat a sistemului de compensare special creat prin articolele 40 și 41 din EEG din 2012 ca urmare a simplului fapt că înlătură un dezavantaj structural pentru MCE.
- 62 Presupunând că, prin argumentația sa, Republica Federală Germania se referă la jurisprudența privind compensarea reprezentând contrapartida pentru prestațiile efectuate de întreprinderile cărora li s-a încredințat prestarea unui serviciu de interes economic general pentru executarea unor obligații de serviciu public, trebuie să se arate că o astfel de intervenție trebuie să îndeplinească criteriile stabilite prin Hotărârea din 24 iulie 2003, Altmark Trans și Regierungspräsidium Magdeburg (C-280/00, EU:C:2003:415), pentru a nu-i fi aplicabil articolul 107 alineatul (1) TFUE. (a se vedea în acest sens Hotărârea din 26 februarie 2015, Orange/Comisia, T-385/12, nepublicată, EU:T:2015:117, punctul 43 și jurisprudența citată).
- 63 Or, în speță, nu reiese din elementele prezentei cauze că MCE li s-a încredințat prestarea unui serviciu de interes economic general și că trebuie să execute obligații de serviciu public.

64 De altfel, trebuie să se constate că Republica Federală Germania nu susține, în al treilea aspect al celui de al doilea motiv, că criteriile stabilite prin Hotărârea din 24 iulie 2003, Altmark Trans și Regierungspräsidium Magdeburg (C-280/00, EU:C:2003:415) ar fi îndeplinite în raport cu măsurile în cauză.

65 Prin urmare, al treilea aspect al celui de al doilea motiv trebuie respins.

Cu privire la al patrulea aspect

66 Prin intermediul celui de al patrulea aspect al celui de al doilea motiv, Republica Federală Germania susține că sistemul de compensare special respectă principiul capacității contributive, întrucât guvernul german urmărește ca, reducând contribuția EEG pentru întreprinderile cu consum energetic semnificativ, aceste întreprinderi să poată fi menținute în Germania și să aducă astfel cel puțin o contribuție minimă la contribuția EEG.

67 În această privință, trebuie să se arate de la bun început că, prin argumentația sa generală și abstractă întemeiată pe respectarea „principiului capacității contributive”, Republica Federală Germania se limitează să afirme, în esență, că, dacă MCE ar fi fost afectate de contribuția EEG integrală, și-ar fi putut delocaliza producția în străinătate și, astfel, nu ar mai fi participat la alimentarea fondurilor generate de această contribuție. Republica Federală Germania nu a prezentat totuși niciun element de probă în sprijinul acestei argumentații. În special, aceasta nu demonstrează că a luat în mod individual în considerare situațiile financiare ale întreprinderilor pe care le avantajează plafonarea contribuției EEG și nici că, fără aceasta din urmă, ele și-ar fi delocalizat într-adevăr producția.

68 În plus, presupunând că, prin argumentația sa privind principiul capacității contributive, Republica Federală Germania urmărește să se refere la jurisprudența potrivit căreia noțiunea de ajutor de stat nu vizează măsurile de stat care introduc o diferențiere între întreprinderi și sunt, prin urmare, *a priori* selective, dacă această diferențiere rezultă din natura sau din structura sistemului din care ele fac parte (a se vedea în acest sens Hotărârea din 15 noiembrie 2011, Comisia și Spania/Government of Gibraltar și Regatul Unit, C-106/09 P și C-107/09 P, EU:C:2011:732, punctul 145 și jurisprudența citată), aceasta nu este convingătoare. Astfel, nu a demonstrat că diferența dintre întreprinderi în materie de cheltuieli de funcționare se justifică efectiv prin natura și prin economia sistemului în cauză, astfel cum impune jurisprudența (a se vedea în acest sens Hotărârea din 15 noiembrie 2011, Comisia și Spania/Government of Gibraltar și Regatul Unit, C-106/09 P și C-107/09 P, EU:C:2011:732, punctul 146 și jurisprudența citată).

69 Prin urmare, al patrulea aspect al celui de al doilea motiv trebuie respins.

70 Rezultă din cele ce precedă că al doilea motiv, întemeiat pe lipsa unui avantaj legat de sistemul de compensare special, trebuie să fie respins.

Cu privire la cel de al treilea motiv, întemeiat pe lipsa unui avantaj finanțat prin intermediul resurselor de stat

71 Republica Federală Germania consideră, în esență, că decizia atacată este afectată de o încălcare a articolului 107 alineatul (1) TFUE, întrucât Comisia a considerat în mod eronat că funcționarea EEG din 2012 implica resurse de stat, deși, în opinia sa, constatările din Hotărârea din 13 martie 2001, PreussenElektra (C-379/98, EU:C:2001:160), nu permitea să se rețină în speță existența unui ajutor statal, atât în ceea ce privește sistemul de sprijin, cât și sistemul de compensare. Prin urmare, EEG din 2012 ar fi, astfel cum a statuat Curtea cu privire la dispozițiile legislative în discuție în cauza în care s-a pronunțat Hotărârea din 13 martie 2001, PreussenElektra (C-379/98, EU:C:2001:160), o reglementare a unui stat membru care, pe de o parte, obligă întreprinderile private de aprovizionare cu energie electrică să achiziționeze energia electrică produsă în zona lor de aprovizionare din surse de energie

regenerabile la prețuri minime superioare valorii economice reale a acestui tip de energie electrică și, pe de altă parte, repartizează sarcina financiară rezultată din această obligație între întreprinderile de aprovizionare cu energie menționate și operatorii privați ai rețelelor de energie electrică aflați în amonte.

- 72 În primul rând, Republica Federală Germania susține că sistemul EEG din 2012 nu prezintă nicio legătură cu bugetul statului sau al unei entități publice, astfel încât implicarea resurselor de stat este exclusă.
- 73 În această privință, afirmă mai întâi că textele legislative privind sistemul EEG din 2012 nu prevăd nici finanțarea ajutoarelor pentru energii regenerabile din resurse de stat, nici imputabilitatea către stat. Republica Federală Germania adaugă că, potrivit jurisprudenței, își păstrează caracterul de drept privat plățile între particulari impuse de stat, dar care nu sunt imputabile asupra bugetului de stat sau asupra altei entități publice și cu privire la care statul nu renunță la nicio resursă, indiferent de titlul acesteia, precum impozitele, taxele, contribuțiile sau altele.
- 74 În continuare, Republica Federală Germania arată că rezultă de asemenea din jurisprudență că taxele, impozitele și redevențele se caracterizează prin faptul că veniturile generate trebuie, sub o formă sau alta, să revină bugetului de stat sau al unei entități publice. Or, această situație nu se regăsește în cazul EEG din 2012. OTS nu sunt entități publice, iar resursele care le sunt alocate pentru acoperirea costurilor care rezultă din vânzarea la bursă a energiei electrice produse din surse regenerabile nu diminuează cu nimic, nici direct, nici indirect, veniturile statului.
- 75 În cele din urmă, Republica Federală Germania susține că lipsa legăturii dintre contribuția EEG și bugetul federal sau cel al unei entități publice rezultă și din faptul că eventualele excedente sau deficite ale OTS trebuie compensate, cu dobânzi, în anul următor în cadrul stabilirii contribuției EEG, în conformitate cu regulile din dreptul civil care guvernează acțiunea în compensarea cheltuielilor. Cu privire la acest aspect, adaugă că eventualele litigii născute cu privire la suma datorată în temeiul sistemului de finanțare al EEG din 2012 sunt de competența instanțelor civile, autoritățile administrative neavând nicio influență asupra soluționării acestor litigii.
- 76 În al doilea rând, Republica Federală Germania arată, în esență, că mecanismul EEG din 2012 nu prevede o monitorizare de către stat a utilizării resurselor generate de contribuția EEG. Deși EEG din 2012 prevede, desigur, o serie de atribuții din sfera monitorizării prin care se urmărește controlarea caracterului adecvat, a legalității și a funcționării corecte a mecanismelor instituite de organismele private în executarea prevederilor legale, totuși, potrivit Republicii Federale Germania, organismele statale cărora le revin aceste atribuții nu au competența de a exercita o influență asupra plăților sau a fluxurilor financiare dintre diferitele părți care participă la sistem. Aceasta se întemeiază în principal pe cauza în care s-a pronunțat Hotărârea din 15 iulie 2004, Pearle și alții (C-345/02, EU:C:2004:448).
- 77 Mai întâi, Republica Federală Germania susține că sarcinile de control ale BNetzA vizează, în esență, punerea în aplicare a dispozițiilor privind contribuția EEG pe care furnizorii de energie electrică o pot solicita de la consumatorii finali. Potrivit Republicii Federale Germania, BNetzA nu poate interveni decât dacă stabilirea contribuției EEG încalcă normele stabilite, spre exemplu, prin includerea costurilor care nu pot fi integrate în contribuția EEG.
- 78 În continuare, Republica Federală Germania pretinde că impunerea legală a unei metode de calcul, precum și obligațiile de transparență și drepturile de supraveghere asociate acestora servesc numai la evitarea îmbogățirii unui participant într-un anumit stadiu al mecanismului.

- 79 În cele din urmă, Republica Federală Germania susține că Comisia a săvârșit o eroare de drept în decizia atacată atunci când a stabilit că reglementarea și supravegherea transformă fluxurile monetare private în ajutoare de stat în sensul articolului 107 TFUE. În această privință, arată că Curtea a statuat că nu există resurse de stat atunci când o influență a statului asupra utilizării resurselor era exclusă în măsură suficientă.
- 80 În al treilea rând, Republica Federală Germania subliniază că argumentația făcută în primele două aspecte ale celui de al treilea motiv, care se concentrează în principal pe chestiunea implicării resurselor de stat în funcționarea sistemului de sprijin, se aplică prin analogie în cazul sistemului de compensare special.
- 81 Cu titlu introductiv, în primul rând, trebuie amintit în această privință că, potrivit unei jurisprudențe constante, numai avantajele acordate direct sau indirect prin intermediul resurselor de stat sunt considerate ajutoare în sensul articolului 107 alineatul (1) TFUE. Astfel, din însuși modul de redactare a acestei dispoziții și din normele de procedură instituite prin articolul 108 TFUE rezultă că avantajele acordate prin intermediul altor mijloace în afara resurselor de stat nu intră în domeniul de aplicare al dispozițiilor în discuție. Distincția dintre ajutoarele acordate de stat și ajutoarele acordate prin intermediul resurselor de stat poate include în noțiunea de ajutor nu numai ajutoarele acordate direct de stat, ci și pe cele acordate de organisme publice sau private, desemnate sau instituite de stat (a se vedea în acest sens Hotărârea din 22 martie 1977, Steinike & Weinlig, 78/76, EU:C:1977:52, punctul 21, și Hotărârea din 17 martie 1993, Sloman Neptun, C-72/91 și C-73/91, EU:C:1993:97, punctul 19 și jurisprudența citată). Astfel, dreptul Uniunii nu poate admite ca simplul fapt de a crea instituții autonome responsabile de distribuirea ajutoarelor să permită eludarea normelor privind ajutoarele de stat (Hotărârea din 16 mai 2002, Franța/Comisia, C-482/99, EU:C:2002:294, punctul 23).
- 82 În al doilea rând, trebuie să se sublinieze că nu este necesar să se stabilească, în toate cazurile, că a avut loc un transfer de resurse de stat pentru ca avantajul acordat uneia sau mai multor întreprinderi să poată fi considerat ajutor de stat în sensul articolului 107 alineatul (1) TFUE (a se vedea Hotărârea din 16 mai 2002, Franța/Comisia, C-482/99, EU:C:2002:294, punctul 36 și jurisprudența citată).
- 83 Astfel, trebuie amintit că articolul 107 alineatul (1) TFUE cuprinde toate mijloacele pecuniare pe care autoritățile publice le pot utiliza în mod efectiv pentru a susține anumite întreprinderi, fără a fi relevant dacă aceste mijloace aparțin sau nu aparțin în mod permanent patrimoniului statului. Prin urmare, chiar dacă sumele corespunzătoare măsurii în cauză nu sunt permanent în posesia administrației trezoreriei, faptul că rămân în mod constant sub control public și, așadar, la dispoziția autorităților naționale competente este suficient pentru calificarea acestora drept resurse de stat (a se vedea Hotărârea din 16 mai 2002, Franța/Comisia, C-482/99, EU:C:2002:294, punctul 37 și jurisprudența citată).
- 84 În speță, în decizia atacată, Comisia a considerat că, prin intermediul EEG din 2012, Republica Federală Germania a introdus o taxă specială, și anume contribuția EEG, și și-a definit obiectivul, și anume finanțarea diferenței dintre costurile pe care OTS le suportă în achiziționarea energiei electrice EEG și veniturile pe care le obțin din comercializarea acestei energii electrice. Comisia a considerat că metoda de calcul pentru determinarea cuantumului contribuției EEG este prevăzută, de asemenea, în EEG din 2012, aplicându-se principiul potrivit căruia deficitele și excedentele sunt corectate în anul următor, garantând astfel că OTS nu suportă pierderile, dar implică, de asemenea, faptul că aceștia nu pot utiliza veniturile din contribuție pentru altceva decât pentru finanțarea energiei electrice EEG. Comisia a concluzionat că, contrar situației din cauza în care s-a pronunțat Hotărârea din 13 martie 2001, PreussenElektra (C-379/98, EU:C:2001:160), în cadrul EEG din 2012, statul a furnizat OTS resursele financiare necesare pentru finanțarea ajutorului pentru energie electrică EEG.
- 85 În susținerea acestei concluzii, Comisia s-a întemeiat, în decizia atacată, pe patru serii de argumente.

- 86 În primul rând, Comisia a apreciat, în considerentele (112)-(116) ale deciziei atacate, că contribuția EEG fiind instituită de stat și acesta desemnând OTS pentru a administra fondurile, simplul fapt că avantajul nu este finanțat direct de la bugetul de stat nu este suficient pentru a exclude posibilitatea implicării resurselor de stat. În această privință, Comisia a arătat că, potrivit unei jurisprudențe constante, entitățile desemnate pentru administrarea ajutorului pot fi organisme publice sau private și că, în consecință, faptul că OTS sunt operatori privați, la fel ca natura inițial privată a resurselor colectate, nu poate exclude prin el însuși existența resurselor de stat.
- 87 În al doilea rând, Comisia s-a întemeiat, în considerentele (117) și (118) ale deciziei atacate și în scopul demonstrării implicării resurselor de stat în sistemul instituit prin EEG din 2012, pe desemnarea OTS pentru administrarea contribuției EEG. În această privință, Comisia a menținut concluziile preliminare formulate în decizia de inițiere a procedurii și a considerat că OTS trebuie:
- să achiziționeze energie electrică EEG produsă în zona lor fie direct de la producător, în cazul în care acesta este conectat direct la linia de transport, fie de la ORD la tarife fixe, sau să plătească o primă de piață (prin urmare, energia electrică EEG, precum și sarcina financiară a sprijinului prevăzute de EEG din 2012 sunt centralizate la nivelul fiecăruia dintre cei patru OTS);
 - să aplice privilegiul privind energia electrică ecologică furnizorilor care solicită acest lucru și care îndeplinesc condițiile relevante, prevăzute la articolul 39 alineatul 1 din EEG din 2012;
 - să egalizeze între ei cantitatea de energie electrică EEG, astfel încât fiecare dintre ei să achiziționeze aceeași proporție de energie electrică EEG;
 - să vândă energia electrică EEG pe piața spot în conformitate cu normele definite în EEG din 2012 și dispozițiile de aplicare ale acestora, care poate fi realizată în comun;
 - să calculeze împreună contribuția EEG, care trebuie să fie aceeași pentru fiecare KWh consumat în Germania, ca diferența dintre veniturile obținute din vânzarea energiei electrice EEG și cheltuielile legate de achiziția energiei electrice EEG;
 - să publice în comun contribuția EEG într-un format specific pe un site comun;
 - de asemenea, să publice informații agregate privind energia electrică EEG;
 - să compare previziunile privind contribuția EEG cu valoarea pe care ar fi trebuit să o aibă de fapt într-un anumit an și să adapteze contribuția pentru anul următor;
 - să publice previziuni pentru mai mulți ani în avans;
 - să colecteze contribuția EEG de la furnizorii de energie electrică;
 - fiecare dintre ei trebuie să mențină separat contabilitatea financiară pentru toate fluxurile financiare (cheltuieli și venituri) legate de EEG din 2012.
- 88 Comisia a dedus de aici că OTS nu soluționează numai cererile private de despăgubire dintre ei, ci pun în aplicare obligațiile legale care le revin în temeiul EEG din 2012.
- 89 În al treilea rând, Comisia a apreciat în considerentele (119)-(122) ale deciziei atacate că OTS au fost strict monitorizați de stat în ceea ce privește administrarea contribuției EEG. Potrivit Comisiei, această monitorizare este efectuată de BNetzA, care are, de asemenea, competențele de punere în aplicare necesare. Potrivit Comisiei, BNetzA monitorizează în special modul în care OTS vând energia electrică EEG pentru care se plătesc tarife fixe pe piața spot, ca OTS să determine, să stabilească și să publice în mod corespunzător contribuția EEG, ca OTS să perceapă în mod corespunzător contribuția

EEG de la furnizorii de energie electrică, ca tarifele fixe și primele să fie în mod corespunzător percepute de la OTS și ca contribuția EEG să fie redusă numai pentru furnizorii de energie electrică care îndeplinesc condițiile prevăzute la articolul 39 din EEG din 2012. Comisia a apreciat de asemenea că BNetzA primește informații de la OTS cu privire la sprijinul pentru energia electrică EEG și la prețurile facturate furnizorilor și că, în cele din urmă, poate aplica amenzi și adopta decizii, între care deciziile privind nivelul contribuției EEG.

- 90 În al patrulea rând, Comisia a apreciat în considerentele (128)-(138) ale deciziei atacate că exista, în cadrul funcționării EEG din 2012, un control general al statului care rezulta din faptul că acesta organizează un transfer de resurse financiare prin intermediul legislației și stabilește scopurile în care pot fi utilizate respectivele resurse financiare. Potrivit Comisiei, care se întemeiază în special pe cauza în care s-a pronunțat Hotărârea din 19 decembrie 2013, Association Vent De Colère! și alții, (C-262/12, EU:C:2013:851), elementul decisiv este faptul că statul a creat un sistem în care costurile suportate de OTS sunt compensate pe deplin prin contribuția EEG și în care furnizorii de energie electrică sunt abilitați să transfere taxa consumatorilor. În această privință, Comisia a arătat că controlul exercitat de stat cu privire la resurse nu înseamnă că fluxurile de intrare și de ieșire legate de resursele vizate trebuie să se regăsească în bugetul de stat, ci că, pentru ca statul să exercite un control asupra resurselor, este suficient ca, precum în speță, acesta să reglementeze în întregime ceea ce trebuie să se producă în cazul unui deficit sau al unui excedent al contului privind contribuția EEG.
- 91 În speță, trebuie să se verifice, având în vedere argumentele invocate de Republica Federală Germania, dacă Comisia a considerat în mod justificat în decizia atacată că EEG din 2012 implică resurse de stat în sensul articolului 107 alineatul (1) TFUE.
- 92 Cu titlu introductiv, trebuie să se observe că nu se contestă, astfel cum s-a amintit la punctele 2-12 de mai sus, că contribuția EEG percepută și administrată de OTS vizează *in fine* să acopere costurile generate de tarifele fixe și de prima de piață prevăzute de EEG din 2012, garantând producătorilor de energie electrică EEG un preț mai ridicat decât prețul pieței pentru energia electrică pe care o produc. În consecință, trebuie să se considere că contribuția EEG provine în principal din punerea în aplicare a unei politici publice de sprijin al producătorilor de energie electrică EEG stabilită prin lege de către stat.
- 93 În primul rând, trebuie arătat că, în speță, OTS au atribuția de administrare a sistemului de sprijin al producției de energie electrică din surse regenerabile, stabilită prin EEG din 2012. Cu privire la acest aspect și astfel cum a constatat Comisia în mod întemeiat (a se vedea punctele 87 și 88 de mai sus), EEG din 2012 conferă în mod clar OTS o serie de obligații și de prerogative în ceea ce privește punerea în aplicare a mecanismelor care rezultă din această lege, astfel încât OTS sunt punctul central în funcționarea sistemului prevăzut de legea menționată. Misiunile de gestionare și de administrare a acestui sistem, prevăzute în special la articolele 34-39 din EEG din 2012, sunt asimilabile, din punctul de vedere al efectelor lor, cu o concesiune de stat. Astfel, trebuie să se arate că fondurile implicate în funcționarea EEG din 2012 sunt exclusiv administrate în scopuri de interes public, potrivit unor modalități definite prealabil de legiuitorul german. În această privință, fondurile menționate, constând în costurile suplimentare plătite de furnizorii de energie electrică către OTS pentru energia electrică EEG, al cărei preț este mai mare decât cel al energiei electrice achiziționate pe piață, nu circulă direct de la consumatorii finali către producătorii de energie electrică EEG, și anume, între operatori economici autonomi, ci necesită intervenția unor intermediari însărcinați în special cu colectarea și cu administrarea lor. Trebuie subliniat în special că fondurile menționate nu sunt nici plătite către bugetul general al OTS, nici lăsate la dispoziția lor, ci fac obiectul unei contabilități separate și sunt destinate finanțării sistemelor de sprijin și de compensare, cu excluderea oricărui alt scop. Astfel, contrar susținerilor Republicii Federale Germania, situația OTS în cauză prezintă puncte comune cu situația Samenwerkende ElektrizitätsProduktiebedrijven NV în cauza în care s-a pronunțat Hotărârea din

17 iulie 2008, Essent Netwerk Noord și alții (C-206/06, EU:C:2008:413), și cu cea a Abwicklungsstelle für Ökostrom AG în cauza în care s-a pronunțat Hotărârea din 11 decembrie 2014, Austria/Comisia (T-251/11, EU:T:2014:1060).

- 94 Prin urmare, trebuie să se considere că fondurile generate de contribuția EEG și administrate colectiv de OTS rămân sub influența dominantă a autorităților publice, întrucât actele cu putere de lege care le reglementează permit asimilarea OTS, private colectiv, cu o entitate care execută o concesiune de stat.
- 95 În al doilea rând, trebuie să se constate că resursele în discuție în speță, generate de contribuția EEG și destinate atât finanțării sistemului de sprijin pentru energia electrică EEG, cât și finanțării sistemului de compensare, sunt obținute mulțumită unor atribuții impuse *in fine* unor subiecte de drept privat prin EEG din 2012. Astfel, articolul 37 din EEG din 2012 prevede, în temeiul obligației impuse OR prin legea menționată de a plăti o remunerație suplimentară sau o primă de piață producătorilor de energie electrică EEG, posibilitatea OTS de a impune un supliment de preț furnizorilor, care îl pot include în prețul pentru clienții finali, potrivit modalităților stabilite de legiuitor, în special în ceea ce privește transparența facturării. Nu se contestă că furnizorii de energie electrică includ în practică sarcina financiară rezultată din contribuția EEG în prețul pentru clienții finali (a se vedea punctul 9 de mai sus), prin care se urmărește rambursarea costului determinat de cheltuielile legate de obligația menționată. Trebuie observat de altfel că această sarcină, pentru care MCE beneficiază de o plafonare potrivit modalităților amintite la punctul 11 de mai sus, reprezintă, astfel cum a recunoscut Republica Federală Germania în ședință, 20 %-25 % din cuantumul total al facturii unui consumator final mediu. Având în vedere amploarea acestei sarcini, repercusiunile sale asupra consumatorilor finali trebuie considerate o consecință prevăzută și organizată de legiuitorul german. Prin urmare, în temeiul EEG din 2012, consumatorii finali de energie electrică sunt obligați *de facto* să plătească acest supliment de preț sau cost suplimentar. Este vorba despre o sarcină impusă unilateral de stat în cadrul politicii sale de sprijin al producătorilor de energie electrică EEG și care este asimilabilă, din punctul de vedere al efectelor sale, unei taxe, afectând consumul de energie electrică în Germania. Astfel, această sarcină este impusă de o autoritate publică, în scopuri de interes public, respectiv protecția climatului și a mediului, asigurând dezvoltarea durabilă a aprovizionării cu energie prin dezvoltarea tehnologiilor de producție de energie electrică EEG, și potrivit unui criteriu obiectiv, în funcție de cantitatea de energie electrică livrată de furnizori clienților lor finali (a se vedea prin analogie Hotărârea din 17 iulie 2008, Essent Netwerk Noord și alții, C-206/06, EU:C:2008:413, punctele 43-47). Astfel cum subliniază Comisia în considerentul (99) al deciziei atacate, statul nu a definit numai cui trebuie acordat avantajul, criteriile de eligibilitate și cuantumul sprijinului, ci a furnizat, de asemenea, resursele financiare pentru a acoperi costurile sprijinului pentru energia electrică EEG. În plus, contrar împrejurărilor de fapt ale cauzei în care s-a pronunțat Hotărârea din 30 mai 2013, Doux Élevage și Coopérative agricole UKL-ARREE (C-677/11, EU:C:2013:348), Republica Federală Germania nu a susținut și nici nu există vreo indicație în acest sens în dosar că inițiativa de impozitare prin intermediul măsurii în cauză ar proveni din partea entităților care datorează taxa, nici că OTS ar acționa doar ca un instrument într-o schemă pe care ele înseși au prevăzut-o sau pe care ele înseși au decis-o cu privire la utilizarea resurselor financiare generate astfel.
- 96 Prin urmare, trebuie să se califice cuantumurile în cauză generate de contribuția EEG, colectate de la consumatorii finali de energie electrică și care au drept origine obligația, impusă prin EEG din 2012 către OR, de a plăti o remunerație suplimentară sau o primă de piață producătorilor de energie electrică EEG drept fonduri care implică o resursă de stat, asimilabile unei taxe (a se vedea prin analogie Hotărârea din 17 iulie 2008, Essent Netwerk Noord și alții, C-206/06, EU:C:2008:413, punctul 66, și Hotărârea din 11 decembrie 2014, Austria/Comisia, T-251/11, EU:T:2014:1060, punctul 68). În orice caz, aceste fonduri nu pot fi analizate drept resurse proprii ale OTS, cărora statul să le fi impus numai, printr-o măsură legislativă, o anumită utilizare, aceste fonduri nefiind, în niciun moment, lăsate la libera dispoziție a OTS, astfel cum subliniază Comisia în considerentul (128) al deciziei atacate.

- 97 Trebuie amintit de asemenea că, potrivit unei jurisprudențe constante, pentru ca o taxă precum cea în cauză să poată fi considerată parte integrantă dintr-o măsură de ajutor, trebuie să existe o legătură de alocare obligatorie între taxă și ajutor în temeiul reglementării naționale relevante, în sensul că venitul din taxă este inevitabil alocat finanțării ajutorului (a se vedea în acest sens Hotărârea din 15 iunie 2006, *Air Liquide Industries Belgium*, C-393/04 și C-41/05, EU:C:2006:403, punctul 46 și jurisprudența citată). În speță, nu se contestă că există o astfel de legătură între taxa percepută de OTS, prin intermediul contribuției EEG, și ajutorul pentru sprijinul producției de energie electrică EEG.
- 98 În ceea ce privește Hotărârea din 13 martie 2001, *PreussenElektra* (C-379/98, EU:C:2001:160), pe care urmărește să se întemeieze Republica Federală Germania, este necesar să se arate că, pentru a înlătura calificarea drept ajutor de stat în sensul articolului 107 alineatul (1) TFUE, Curtea s-a întemeiat, în esență, pe faptul că reglementarea germană, în discuție în cauza în care s-a pronunțat această hotărâre, care, pe de o parte, impunea întreprinderilor private de aprovizionare cu energie electrică să cumpere energia electrică EEG la prețuri superioare față de valoarea sa economică reală și, pe de altă parte, repartiza sarcina financiară rezultată din această obligație între întreprinderile de aprovizionare cu energie electrică și operatorii privați ai rețelelor de energie electrică situate în amonte, nu prezenta elemente din care s-ar fi putut deduce faptul că avea loc un transfer direct sau indirect a unor resurse de stat. În asemenea împrejurări, Curtea a statuat că faptul că această reglementare conferă un avantaj incontestabil întreprinderilor producătoare de energie electrică EEG și că acest avantaj era consecința intervenției autorităților publice nu era suficient pentru a califica măsura în cauză drept ajutor.
- 99 Reiese de asemenea din analiza situației de fapt din cauza în care s-a pronunțat Hotărârea din 13 martie 2001, *PreussenElektra* (C-379/98, EU:C:2001:160), că, spre deosebire de măsura germană care face obiectul prezentei proceduri, mecanismul instituit de legea germană anterioară nu prevedea nici repercutarea explicită a costurilor suplimentare asupra consumatorilor finali, nici intervenția unor intermediari însărcinați cu colectarea sau cu administrarea sumelor care constituie ajutorul și, prin urmare, nu prevedea entități comparabile, în structura sau în rolul lor, cu OTS private colectiv.
- 100 Spre deosebire de prezenta cauză, avantajul analizat de Curte în Hotărârea din 13 martie 2001, *PreussenElektra* (C-379/98, EU:C:2001:160), consta în garantarea, în favoarea întreprinderilor beneficiare, a posibilității de a revinde totalitatea energiei produse din surse regenerabile și în faptul că prețul de vânzare depășea prețul pieței, fără să fi fost instituit vreun sistem de finanțare a acestui supliment de preț prin intermediul unei contribuții asimilabile unei taxe pe consumul de energie electrică, al cărei quantum să fie identic pentru fiecare KWh de energie electrică furnizată unui client final.
- 101 În plus, în cauza în care s-a pronunțat Hotărârea din 13 martie 2001, *PreussenElektra* (C-379/98, EU:C:2001:160), întreprinderile private nu erau, precum în prezenta cauză, mandatate de statul membru respectiv să gestioneze o resursă de stat, ci li se impunea doar o obligație de a cumpăra din resursele financiare proprii (a se vedea în acest sens Hotărârea din 19 decembrie 2013, *Association Vent De Colère! și alții*, C-262/12, EU:C:2013:851, punctul 35). În prezenta cauză, nu se contestă că obligația de remunerare suplimentară a producătorilor de energie electrică EEG care revine OTS nu este îndeplinită prin intermediul resurselor financiare proprii, ci prin intermediul fondurilor generate de contribuția EEG, administrate de OTS și destinate exclusiv finanțării sistemelor de sprijin și de compensare instituite prin EEG din 2012.
- 102 Astfel, fondurile în discuție în cauza în care s-a pronunțat Hotărârea din 13 martie 2001, *PreussenElektra* (C-379/98, EU:C:2001:160), nu puteau fi considerate resurse de stat, întrucât nu se aflau niciun moment sub control public și nu exista niciun mecanism, precum cel în discuție în speță, instituit și reglementat de statul membru, de compensare a costurilor suplimentare rezultate din această obligație de achiziționare și prin care statul să garanteze operatorilor privați acoperirea integrală a costurilor suplimentare menționate (a se vedea în acest sens Hotărârea din 19 decembrie 2013, *Association Vent De Colère! și alții*, C-262/12, EU:C:2013:851, punctul 36).

- 103 Pe de altă parte, reiese de asemenea din analiza situației de fapt din cauza în care s-a pronunțat Hotărârea din 13 martie 2001, *PreussenElektra* (C-379/98, EU:C:2001:160), că, spre deosebire de măsura germană care face obiectul prezentei proceduri, sistemul instituit de legea germană anterioară nu prevedea un mecanism comparabil cu sistemul de compensare special, prin care se instituie o plafonare a contribuției EEG care se poate repercuta de către furnizorii de energie electrică către MCE.
- 104 Rezultă din cele de mai sus că sistemul instituit de Republica Federală Germania în cauza de față este substanțial diferit de cel în discuție în cauza în care s-a pronunțat Hotărârea din 13 martie 2001, *PreussenElektra* (C-379/98, EU:C:2001:160), în special din perspectiva modalităților de gestionare, de utilizare, de colectare și de destinare a fondurilor în cauză.
- 105 În al treilea rând, desigur, este necontestat că OTS sunt organisme a căror formă de organizare este, în majoritate, cea a societății pe acțiuni de drept privat. Totuși, acest lucru nu poate fi considerat suficient, în situația particulară din speță, pentru a înlătura concluzia privind prezența resurselor de stat în cadrul măsurilor provenite din EEG din 2012.
- 106 Astfel, după cum s-a arătat la punctele 93 și 94 de mai sus, pe lângă atribuțiile inerente activității lor principale, OTS sunt însărcinați cu administrarea sistemului de ajutoare pentru producția de energie electrică EEG. De altfel, ei sunt controlați cu privire la îndeplinirea acestei sarcini, astfel cum amintește Comisia în considerentul (107) al deciziei atacate, astfel încât nu pot utiliza fondurile primite în cadrul măsurii în cauză, care le sunt transferate de furnizorii vizați de aceasta din urmă în alte scopuri decât cele prevăzute de legiuitorul german. În astfel de circumstanțe, trebuie constatat că, în cadrul îndeplinirii misiunilor rezultate din EEG din 2012 care le revin, acțiunea acestor organisme nu este cea a unei entități economice care acționează în mod liber pe piață în scopul de a obține profit, ci este o acțiune delimitată de legiuitorul german, care a circumscris-o îndeplinirii misiunilor menționate.
- 107 În această privință, trebuie adăugat că OTS sunt supuși obligației de a administra sumele obținute în aplicarea măsurii în cauză, într-un cont comun specific, care face obiectul controlului de către organe de stat, astfel cum reiese în special din articolul 61 din EEG din 2012. Acesta constituie un indiciu suplimentar, atunci când se analizează împreună cu competențele și cu obligațiile specifice atribuite OTS prin EEG din 2012, că nu este vorba despre fonduri corespunzătoare unor resurse normale aparținând sectorului privat care ar fi cu totul la dispoziția întreprinderii care le administrează, ci resurse specifice, a căror utilizare în scopuri strict determinate a fost prevăzută în prealabil de legiuitorul german (a se vedea prin analogie Hotărârea din 27 ianuarie 1998, *Ladbroke Racing/Comisia*, T-67/94, EU:T:1998:7, punctele 106-108).
- 108 Mai exact, în ceea ce privește controlul ÖMAG de către organele de stat, acesta se exercită la mai multe niveluri. Pe de o parte, un control este efectuat de BNetzA. În conformitate cu articolul 61 din EEG din 2012, BNetzA trebuie în special, în cadrul atribuțiilor sale de supraveghere, să controleze că OTS comercializează energia electrică EEG în conformitate cu dispozițiile articolului 37 din EEG din 2012 și că determină, stabilesc, publică și facturează furnizorilor de energie electrică contribuția EEG cu respectarea prevederilor cu putere de lege.
- 109 Pe de altă parte, conform articolului 48 din EEG din 2012, BNetzA i se prezintă de către OTS datele utilizate pentru mecanismul de compensare.
- 110 Or, existența unui astfel de control strict al concordanței acțiunilor OTS cu cadrul legal prevăzut, chiar efectuat *a posteriori*, se înscrie în logica generală a structurii de ansamblu prevăzute de EEG din 2012. Acest control confirmă astfel concluzia, rezultată în special din competențele atribuite acestor organisme și adoptată în raport cu misiunile și cu obligațiile lor, potrivit căreia OTS nu acționează pe cont propriu și în mod liber, ci în calitate de gestionari ai unui ajutor acordat prin intermediul

fondurilor de stat. Chiar admitând că controlul asupra OTS nu ar avea efect direct asupra gestiunii fondurilor respective de la o zi la alta, totuși, este vorba despre un element suplimentar, prin care se urmărește să se asigure că acțiunea OTS se circumscrie cadrului prevăzut de EEG din 2012.

- 111 În aceste împrejurări, trebuie constatat că s-a afirmat în mod întemeiat de către Comisie, în considerentul (138) al deciziei atacate coroborat cu considerentele (98)-(137) ale deciziei menționate, că avantajul prevăzut de dispozițiile articolelor 16-33i din EEG din 2012 în favoarea producătorilor de energie electrică EEG prin intermediul tarifelor fixe și al primelor de piață echivalează, în speță, cu o taxă stabilită de autoritățile statului, care implică resurse de stat prin faptul că acesta din urmă organizează un transfer de resurse financiare prin intermediul legislației și stabilește scopurile în care aceste resurse financiare pot fi utilizate.
- 112 Această concluzie este valabilă și în cazul avantajului acordat marilor consumatori de energie, respectiv MCE, prin faptul că mecanismul de compensare prevăzut de EEG din 2012 constituie, astfel cum a arătat Comisia în mod întemeiat în considerentul (114) al deciziei atacate, o sarcină suplimentară pentru OTS. Astfel, orice reducere a cuantumului contribuției EEG are drept consecință tocmai să reducă sumele colectate de la MCE de către furnizorii de energie electrică și se poate considera că determină pierderi de venit pentru OTS. Însă aceste pierderi sunt recuperate ulterior de la alți furnizori și, de fapt, de la alți clienți finali, în vederea compensării pierderilor suferite astfel, după cum a confirmat Republica Federală Germania în ședință, drept răspuns la o întrebare adresată de Tribunal. Astfel, consumatorul final mediu în Germania participă într-un anumit mod la subvenționarea MCE, care beneficiază de o plafonare EEG. De altfel, împrejurarea că consumatorii finali de energie electrică care nu sunt MCE trebuie să suporte costuri suplimentare determinate de plafonarea contribuției EEG de care beneficiază aceștia din urmă constituie și aici un indiciu suplimentar, atunci când este analizat împreună cu cele de mai sus, în sensul că fondurile generate de contribuția EEG sunt într-adevăr resurse speciale, echivalente unei taxe pe consumul de energie electrică, a căror utilizare în scopuri strict determinate a fost prevăzută în prealabil de legiuitorul german în cadrul punerii în aplicare a unei politici publice, iar nu al unei inițiative private.
- 113 Aceste concluzii nu sunt infirmate de celelalte argumente invocate de Republica Federală Germania.
- 114 În măsura în care Republica Federală Germania își întemeiază argumentația pe pretinsa similitudine a împrejurărilor de fapt și de drept din prezenta cauză cu cele din cauza în care s-a pronunțat Hotărârea din 30 mai 2013, *Doux Élevage și Coopérative agricole UKL-ARREE* (C-677/11, EU:C:2013:348), trebuie să se constate că aceste împrejurări sunt diferite de cele din litigiul respectiv.
- 115 În cauza în care s-a pronunțat Hotărârea din 30 mai 2013, *Doux Élevage și Coopérative agricole UKL-ARREE* (C-677/11, EU:C:2013:348), întrebarea adresată Curții privea legalitatea, din perspectiva reglementării privind ajutoarele de stat, a unei decizii a autorităților naționale competente prin care se extinde în mod obligatoriu la toți profesioniștii din domeniul agricol al producției și creșterii curcanilor un acord, încheiat în cadrul organizației interprofesionale reprezentative din domeniul menționat, care instituie o cotizație destinată să finanțeze acțiuni comune decise de această organizație.
- 116 La punctul 36 din Hotărârea din 30 mai 2013, *Doux Élevage și Coopérative agricole UKL-ARREE* (C-677/11, EU:C:2013:348), Curtea a constatat că autoritățile naționale nu pot utiliza în mod efectiv resursele provenite din cotizațiile în cauză pentru a susține anumite întreprinderi în măsura în care organizația interprofesională respectivă este cea care decide în legătură cu utilizarea acestor resurse, care sunt consacrate în întregime unor obiective determinate chiar de aceasta.
- 117 În schimb, în cauza de față, nu se contestă că OTS nu pot decide în mod liber în legătură cu utilizarea resurselor generate de contribuția EEG și să le consacre, dacă este cazul, unor obiective pe care le-ar determina ele însele. Astfel, în temeiul EEG din 2012, OTS sunt obligate să administreze contribuția EEG în unicul scop de a remunera producătorii de energie electrică EEG. În această privință, trebuie să înregistreze toate fluxurile financiare (venituri și cheltuieli) legate de EEG din 2012 într-un cont

bancar comun distinct de contabilitatea proprie și să compare contribuția EEG primită cu valoarea pe care aceasta ar fi trebuit în realitate să o aibă în cursul unui anumit an în vederea adaptării contribuției pentru anul următor, în scopul de a exclude orice sold pozitiv sau negativ din contul bancar utilizat pentru gestionarea fluxurilor financiare legate de EEG din 2012. Astfel, nu se poate contesta în cauza de față că obiectivele urmărite de EEG din 2012, respectiv, în principal, sprijinul pentru producătorii de energie electrică EEG, dar și cel pentru MCE, sunt, contrar situației cauzei în care s-a pronunțat Hotărârea din 30 mai 2013, *Doux Élevage și Coopérative agricole UKL-ARREE* (C-677/11, EU:C:2013:348), determinate în întregime de stat prin intermediul actelor cu putere de lege adoptate din inițiativa sa exclusivă.

118 Prin urmare, lipsa unui acces efectiv al statului la resursele generate de contribuția EEG, în sensul că acestea nu intră în bugetul de stat, nu produce efecte, în speță, asupra influenței dominante a statului asupra utilizării acestor resurse și asupra capacității acestuia din urmă de a decide în amonte, ca urmare a adoptării EEG din 2012, obiectivele care trebuie urmărite și modul în care toate resursele respective sunt utilizate.

119 În ceea ce privește Hotărârea din 14 ianuarie 2015, *Eventech* (C-518/13, EU:C:2015:9), și Hotărârea din 16 aprilie 2015, *Trapeza Eurobank Ergasias* (C-690/13, EU:C:2015:235), invocate de Republica Federală Germania în memoriul în replică, trebuie să se arate că, în aceste hotărâri, Curtea a decis că, în vederea constatării existenței unui ajutor de stat în sensul articolului 107 alineatul (1) TFUE, trebuie să fie stabilită o legătură suficient de directă între, pe de o parte, avantajul acordat beneficiarului și, pe de altă parte, o diminuare a bugetului de stat sau chiar un risc economic suficient de concret al unor sarcini privitoare la acesta.

120 Totuși, trebuie să se constate, în ceea ce privește Hotărârea din 14 ianuarie 2015, *Eventech* (C-518/13, EU:C:2015:9), și Hotărârea din 16 aprilie 2015, *Trapeza Eurobank Ergasias* (C-690/13, EU:C:2015:235), că acestea vizează împrejurări de fapt diferite. Pe de altă parte, Curtea a statuat deja că termenul „ajutor” implică în mod necesar avantaje acordate direct sau indirect prin intermediul resurselor de stat sau care constituie o sarcină suplimentară pentru stat sau pentru organismele desemnate sau instituite în acest scop (a se vedea Hotărârea din 1 decembrie 1998, *Ecotrade*, C-200/97, EU:C:1998:579, punctul 35 și jurisprudența citată). În această privință, reiese dintr-o jurisprudență constantă, amintită la punctul 35 de mai sus, că nu trebuie să se facă distincție între cazurile în care ajutorul este acordat direct de către stat și cele în care este acordat prin intermediul unui organism public sau privat, desemnat sau înființat de acest stat. Dat fiind că, în prezenta cauză, OTS au fost desemnate pentru a administra în mod colectiv contribuția EEG și că le revine administrarea fluxurilor financiare determinate de funcționarea mecanismelor rezultate din EEG din 2012, argumentația Republicii Federale Germania întemeiată pe faptul că sistemul de sprijin pentru producția de energie electrică EEG nu afectează bugetul statului nu permite să se înlăture prezența resurselor de stat în speță.

121 Aceste concluzii nu sunt infirmate nici de celelalte susțineri ale Republicii Federale Germania.

122 Mai întâi, trebuie înlăturată susținerea potrivit căreia nu ar reveni în niciun caz bugetului de stat eventualele sume percepute în plus în temeiul contribuției EEG. Desigur, rezultă din însăși funcționarea EEG din 2012 că, în orice caz și astfel cum recunosc părțile, eventualele excedente sau deficite ale OTS care decurg din contribuția EEG trebuie compensate, cu dobânzi, în anul următor, cu ocazia stabilirii contribuției EEG. Astfel, această compensare de la an la an prevăzută de EEG din 2012 exclude *in fine* orice sold excedentar sau deficitar în contabilitatea OTS privind administrarea contribuției EEG, astfel încât ipoteza plății la bugetul de stat a unor eventuale sume percepute în plus în temeiul contribuției EEG este în mod cert irealizabilă. Totuși, astfel cum s-a stabilit la punctul 111 de mai sus, implicarea resurselor de stat în prezenta cauză rezultă tocmai din faptul că statul organizează, prin intermediul legislației, un transfer al resurselor financiare și stabilește scopurile în care trebuie utilizate aceste resurse financiare, iar nu din existența unor legături strânse cu bugetul de stat.

- 123 În orice caz, reiese din analiza EEG din 2012, efectuată la punctele 92-112 de mai sus, că, în principiu, măsura în cauză prevede un acces neîntrerupt al OTS la fondurile necesare pentru îndeplinirea sarcinilor de interes public care le sunt atribuite pentru îndeplinirea misiunilor lor și prin care se urmărește punerea în aplicare a unei politici instituite de stat. Or, aceasta doar întărește concluzia potrivit căreia OTS nu acționează precum niște întreprinderi tipice pe piață, suportând toate riscurile și situațiile neprevăzute obișnuite, inclusiv riscuri financiare, ci ca entități speciale, al căror rol este strict delimitat de legislația în cauză.
- 124 În continuare, în ceea ce privește susținerile Republicii Federale Germania potrivit cărora, în primul rând, măsura în cauză nu prevede nicio legătură cu bugetul statului sau cu bugetul unei entități publice, în al doilea rând, nici BNetzA, nici statul, în sens larg, nu determină cuantumul exact al contribuției EEG, în al treilea rând, natura statală a resurselor utilizate pentru sistemul de compensare special nu reiese din rolul BAFA și, în al patrulea rând, eventualele acțiuni în justiție legate de sistemul contribuției EEG urmează, în conformitate cu măsura în cauză, procedura judiciară civilă normală, iar nu pe cea administrativă, trebuie să se constate că și acestea trebuie înlăturate.
- 125 Astfel, pe de o parte, s-a constatat deja că fondurile în cauză trebuie calificate de la bun început drept finanțări statale, în special ca urmare a faptului că consumatorii finali sunt obligați să plătească un supliment de preț asimilabil unei taxe pentru punerea în aplicare a unei politici instituite de stat. Pe de altă parte, s-a arătat de asemenea că OTS acționează, în ceea ce privește îndeplinirea misiunilor care le revin, într-un cadru clar delimitat de legiuitorul german. De altfel, ei sunt strict controlați de autoritățile administrative germane competente. Or, fondurile finanțate din taxe obligatorii impuse de legislația statului membru și care sunt gestionate și repartizate în conformitate cu dispozițiile legislației respective pot fi considerate ca fiind resurse de stat în sensul articolului 107 alineatul (1) TFUE, chiar dacă sunt gestionate de alte entități decât autoritățile publice. Astfel, s-a statuat deja că un mecanism de compensare integrală a costurilor suplimentare impuse unor întreprinderi ca urmare a unei obligații de achiziționare a energiei electrice de origine eoliană la un preț superior celui al pieței, a cărui finanțare este suportată de toți consumatorii finali de energie electrică de pe teritoriul național, precum cel prevăzut de legislația franceză analizată constituie o intervenție prin intermediul resurselor de stat (a se vedea în acest sens Hotărârea din 19 decembrie 2013, Association Vent De Colère! și alții, C-262/12, EU:C:2013:851, punctul 25 și jurisprudența citată, precum și, prin analogie, punctul 26).
- 126 În cele din urmă, în ceea ce privește susținerile Republicii Federale Germania formulate în ședință și potrivit cărora plafonarea contribuției EEG în avantajul MCE ar putea fi considerată o practică de prețuri diferențiate cunoscută în economie sub denumirea „Ramsey pricing” (prețuri Ramsey) sau o subvenționare încrucișată între micii și marii consumatori de energie electrică, trebuie să se constate că acestea trebuie de asemenea înlăturate. Desigur, însăși existența contribuției EEG rezultă din decizii politice, iar nivelul ei nu poate fi influențat de consumator, astfel încât acest nivel poate fi mai semnificativ, proporțional cu factura finală, pentru micii consumatori, care sunt mai puțin sensibili decât MCE, din punctul de vedere al cererii, la modificările prețului energiei electrice. Totuși, în această privință, potrivit unei jurisprudențe constante, reprezintă ajutoare pentru funcționare ajutoarele menite să scutească o întreprindere de cheltuielile pe care aceasta ar fi trebuit să le suporte în cadrul administrării curente sau al activităților sale obișnuite (a se vedea în acest sens Hotărârea din 16 octombrie 2014, Alcoa Trasformazioni/Comisia, T-177/10, EU:T:2014:897, punctul 92 și jurisprudența citată). În consecință, plafonarea respectivă, care permite MCE să reducă costurile legate de consumul lor de energie electrică, care intră prin definiție în cadrul administrării curente, se analizează drept ajutor pentru funcționare care implică, astfel cum s-a demonstrat în special la punctele 95 și 96 de mai sus, existența unor resurse de stat.
- 127 Reiese din această analiză că mecanismele care rezultă din EEG din 2012 provin în principal din punerea în aplicare a unei politici publice de sprijin pentru producătorii de energie electrică EEG, stabilită, prin intermediul EEG din 2012, de către stat și că, în primul rând, fondurile generate de contribuția EEG și administrate în mod colectiv de OTS rămân sub influența dominantă a autorităților

publice, în al doilea rând, cuantumurile în cauză, generate de contribuția EEG, sunt fonduri care implică resurse de stat, asimilabile unei taxe și, în al treilea rând, competențele și misiunile atribuite OTS permit să se concluzioneze că aceștia nu acționează pe cont propriu și în mod liber, ci în calitate de administratori, asimilați unei entități care execută o concesiune de stat, ai unui ajutor acordat prin intermediul fondurilor de stat.

- 128 Rezultă din cele ce precedă că s-a considerat în mod justificat de către Comisie în decizia atacată că EEG din 2012 implică resurse de stat în sensul articolului 107 alineatul (1) TFUE.
- 129 Prin urmare, se impune respingerea celui de al treilea motiv, precum și a acțiunii în întregime.

Cu privire la cheltuielile de judecată

- 130 Potrivit articolului 134 alineatul (1) din Regulamentul de procedură, partea care cade în pretenții este obligată, la cerere, la plata cheltuielilor de judecată. Întrucât Republica Federală Germania a căzut în pretenții, se impune obligarea acesteia la plata cheltuielilor de judecată, în conformitate cu concluziile Comisiei.

Pentru aceste motive,

TRIBUNALUL (Camera a treia)

declară și hotărăște:

1) Respinge acțiunea.

2) Obligă Republica Federală Germania la plata cheltuielilor de judecată.

Papasavvas

Bieliūnas

Forrester

Pronunțată astfel în ședință publică la Luxemburg, la 10 mai 2016.

Semnături